

**“Convenant signalering en aanpak sociale
zekerheidsfraude in de Politie eenheid Noord –
Nederland 2018”**

Partijen:

**Gemeente Emmen
Gemeente Borger-Odoorn
Gemeente Coevorden
Politie (Eenheid Noord-Nederland)**

1. Algemeen

In Nederland wordt misbruik gemaakt van de sociale zekerheidswetgeving. Naar schatting van de algemene rekenkamer (2013) bedraagt de sociale uitkeringsfraude ongeveer 1 miljard euro per jaar.

De partijen aangesloten bij dit convenant willen intensiever samenwerken om uitkeringsfraude en misbruik van sociale zekerheidswetgeving te bestrijden. Deze wetsdelicten worden als ondermijning van het sociaal zekerheidsstelsel en van het vertrouwen van de samenleving in dat stelsel gezien.

Door de intensivering van de samenwerking tussen de politie en de Sociale Diensten van de gemeenten wordt mede vorm gegeven aan de wens van het Bevoegd Gezag om met een brede integrale aanpak, van preventie tot repressie, publiek en privaat de opsporing van strafbare feiten en de aanpak van sociale zekerheidsfraude, waaronder uitkeringsfraude te realiseren. Zoals aangegeven in de regionaal beleidsplan veiligheid 2015-2018 van de eenheid Noord-Nederland.

De partijen hebben een taak bij de handhaving van de regelgeving op het gebied van sociale zekerheidsfraude en ten aanzien van een bestuursrechtelijke dan wel strafrechtelijke aanpak hiervan.

De partijen achten het van een zwaarwegend algemeen belang om samen te werken en te voorzien in een complete en sluitende aanpak, ondersteund door de noodzakelijke verstrekking van politiegegevens volgens de geldende wet- en regelgeving.

Verstrekking van politiegegevens is in overeenstemming met het bevoegd gezag, te weten:

de hoofdofficier van justitie van het arrondissementsparket Noord-Nederland, voor zover het politiegegevens betreft ter voorkoming of opsporing van strafbare feiten, en de burgemeesters van de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden, voor zover het politiegegevens betreft in het kader van de hulpverlening en de openbare orde.

2. De partijen

De partijen zijn:

1. de gemeente Emmen (belast met uitvoering, toezicht en handhaving van onder meer de Participatiewet, loaw, loaz, Bbz 2004, BRP, Wmo, Wet inburgering);
2. de gemeente Borger-Odoorn (belast met uitvoering, toezicht en handhaving van onder meer de Participatiewet, loaw, loaz, Bbz 2004, BRP, Wmo, Wet inburgering);
3. de gemeente Coevorden (belast met uitvoering, toezicht en handhaving van onder meer de Participatiewet, loaw, loaz, Bbz 2004, BRP, Wmo, Wet inburgering);
4. de Politie (Eenheid Noord-Nederland).

3. Doel

Het doel van dit convenant is:

- Het voorkomen en opsporen van strafbare feiten met betrekking tot sociale zekerheidsfraude;
- Het doeltreffend bestrijden van misbruik van overheidsregelingen en illegaal of onrechtmatig handelen door personen die een uitkering ontvangen vanuit de sociale zekerheidswetten;
- Het gemeentelijk overheidsoptreden, gericht op bestuurlijke handhaving en opsporing, van sociale zekerheidsfraude doelmatiger en doeltreffender maken;
- Het handhaven en bevorderen van de veiligheid en maatschappelijke en financiële integriteit van de bewoners van de gemeente Emmen, gemeente Borger-Odoorn en gemeente Coevorden door handhaving van sociale zekerheidswetten.
- Om dit doel te kunnen bereiken, vinden de partijen het noodzakelijk en van een zwaarwegend algemeen belang, dat politiegegevens worden verstrekt en dat de voor dit doel noodzakelijke gegevens tussen de partijen worden uitgewisseld.
- Voor wat betreft het verstrekken van gegevens zijn partijen gebonden aan de voor hen van toepassing zijnde wet- en regelgeving, zoals de Wet bescherming persoonsgegevens en de Wet politiegegevens.
- Dit convenant is in overeenstemming met artikel 20 van de Wet politiegegevens.

4. Overwegingen

- De gemeente Emmen verstrekt uitkeringen, voorzieningen en bedrijfskredieten aan inwoners van de gemeente Emmen, vallend binnen het werkgebied van de politie;
- De gemeente Borger-Odoorn verstrekt uitkeringen, voorzieningen en bedrijfskredieten aan inwoners van de gemeente Borger-Odoorn, vallend binnen het werkgebied van de politie;
- De gemeente Coevorden verstrekt uitkeringen, voorzieningen en bedrijfskredieten aan inwoners van de gemeente Coevorden, vallend binnen het werkgebied van de politie;
- De politie kan in de uitvoering van haar werk beschikken over gegevens op basis waarvan er vermoedens ontstaan dat er mogelijk sprake is van sociale zekerheidsfraude;
- Op grond van de Aanwijzing Sociale Zekerheidsfraude, vastgesteld door het College van procureurs-generaal de dato 1 april 2016, is de grens tussen strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhaving gesteld op € 50.000,- (boven € 50.000,- strafrechtelijke handhaving);
- De gemeenten wikkelen uitkeringsfraude voornamelijk bestuursrechtelijk af;
- Bij de gemeente Emmen, gemeente Borger-Odoorn en gemeente Coevorden zijn zowel ambtenaren met als zonder opsporingsbevoegdheid (BOA) werkzaam ten behoeve van het opsporen van sociale zekerheidsfraude;
- Frauderen met sociale zekerheid is een grove aantasting van het algemeen maatschappelijk belang en tast de solidariteit in het sociale voorzieningenstelsel aan.

- Wanneer uitkeringsgerechtigden misbruik maken van solidariteit van de samenleving past hierbij een corrigerend gezamenlijk optreden van de overheid. Een integrale fraude aanpak behoort daarom een onderdeel te vormen van de solidariteitsgedachte die aan de basis ligt van het Nederlandse stelsel van sociale zekerheid;
- Fraude met sociale zekerheid mag niet lonen. In de Veiligheidsagenda 2015-2018 van Ministerie van Veiligheid en Justitie de dato 16 september 2014, is opgenomen dat overal waar sprake is van regelovertreding en onrechtmatig voordeel, afpakken onderdeel is van de overheidsinterventies.
- Gezien het feit dat de politie tijdens de uitoefening van haar politietaak informatie opdoet over sociale zekerheidsfraude welke niet onder de reikwijdte van de Aanwijzing Sociale Zekerheidsfraude valt, de kans bestaat dat deze informatie tussen wal en schip valt terwijl deze signaleringen bij een juiste overdracht de uitvoeringsinstantie(s) in staat stelt tot het nemen van vooral bestuursrechtelijke maatregelen.

Gegevensverstrekking:

De gemeente Emmen, gemeente Borger-Odoorn en gemeente Coevorden achten het voor de goede vervulling van haar publiekrechtelijke taak (art. 8 Wet bescherming persoonsgegevens) noodzakelijk om de hierna onder 6 genoemde gegevens aan de politie te verstrekken ten behoeve van naleving en opsporing van sociale zekerheidsfraude of andere strafbare feiten.

Sociale zekerheidsfraude is het verstrekken van onjuiste en/of onvolledige gegevens, dan wel het verzwijgen of niet (tijdig) verstrekken van gegevens die van belang zijn voor het bepalen van het recht op uitkering of voorziening en de duur en/of hoogte van de uitkering of voorziening, met als gevolg dat een uitkering of voorziening geheel of deels ten onrechte wordt verstrekt.

en

De politie vindt het tot haar taak behoren om onrechtmatig handelen en daarmee onrechtmatig voordeel verkrijgen door personen die een uitkering ontvangen vanuit de sociale zekerheidswetten tegen te gaan. De politie vindt het daarom noodzakelijk om in dergelijke gevallen politie-informatie te verstrekken.

In eerste instantie worden alleen die gegevens verstrekt als bedoeld in artikel 8 en 13 van de Wet Politiegegevens.

De politie informeert partijen actief of op verzoek over alle gevallen met betrekking tot mogelijke sociale zekerheidsfraude, mits deze verstrekking volgens de politie noodzakelijk is voor de realisering van het in dit convenant genoemde doel en deze verstrekking aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit voldoet, om de partijen in staat te stellen hun taak naar behoren uit te kunnen oefenen.

Indien dringend noodzakelijk voor een goede uitvoering van de politietaak, kan de politie beslissen tot verstrekking van politiegegevens die worden verwerkt in overeenstemming met artikel 9 of 10 eerste lid, onderdelen a en c van de wet, na overleg met een functionaris die is aangewezen op grond van artikel 2:10 Besluit politiegegevens, na toestemming van het Openbaar Ministerie.

De politie behoudt zich het recht voor, indien de goede uitvoering van de politietaak daartoe noodzaakt, de politiegegevens niet of later te verstrekken.

De politie verstrekt alleen gegevens als deze niet strijdig zijn met enig opsporingsbelang, zoals in een lopend onderzoek.

5. Wijze van verstrekking

De rechtsgrond voor de verstrekking van politiegegevens aan dit samenwerkingsverband is gelegen in artikel 20 WPG. Daartoe zal door de korpschef een afzonderlijke beslissing worden genomen.

Politiegegevens worden verstrekt door vaste politiemedewerkers aan degenen die de deelnemende netwerkpartners gemeente Emmen, gemeente Borger-Odoorn en gemeente Coevorden vertegenwoordigen op een voor die partijen intern voorgeschreven wijze.

Hierbij valt te denken aan verstrekking tijdens operationeel overleg, briefing, mondeling contact en beveiligd elektronisch verkeer.

Door de politie worden relevante politiegegevens verstrekt die volgens de artikelen 8 en 13 van de Wet politiegegevens worden verwerkt. In incidentele gevallen kunnen politiegegevens in overeenstemming met artikel 9 of 10 eerste lid, zoals vermeld onder punt 4, worden verstrekt.

6. Uit te wisselen gegevens

De verstrekte politiegegevens worden verwerkt overeenkomstig de Wet politiegegevens, voor zover zij noodzakelijk zijn voor het doel van de samenwerking en de politietaak.

Partijen verplichten zich ertoe de verstrekte gegevens uitsluitend te gebruiken voor het doel waarvoor zij zijn verstrekt.

Verstrekking van politiegegevens als gevolg van dit besluit, beperkt zich tot:

- Personalía van diegene die betrokken of verdacht is in een bestuursrechtelijke- of straf zaak of tegen wie de verdenking bestaat dat deze in een dergelijke zaak betrokken kan worden;
- Locatie waar het feit zich heeft voorgedaan of zou kunnen voordoen;
- Datum en tijdstip waarop de gebeurtenis zich heeft voorgedaan;
- Dossiernummer en/of mutatienummer;
- Overige naar oordeel van de politie voor de uitvoering van dit convenant relevante gegevens in relatie tot de handhaving van openbare orde;
- Verdere noodzakelijk geachte informatie verstrekt in een operationeel overleg, een briefing, mondeling contact of anders om de uitvoering van dit convenant mogelijk te maken.

De gemeente Emmen, gemeente Borger-Odoorn en gemeente Coevorden verstrekken gegevens als gevolg van dit besluit. Deze gegevensverstrekking beperkt zich tot:

- Personalía van diegene die betrokken of verdacht is in een bestuursrechtelijke- of straf zaak of tegen wie de verdenking bestaat dat deze in een dergelijke zaak betrokken kan worden;
- Locatie waar het feit zich heeft voorgedaan of zou kunnen voordoen;

- Datum en tijdstip waarop de gebeurtenis zich heeft voorgedaan;
- Overige naar oordeel van de gemeente voor de uitvoering van dit convenant relevante gegevens in relatie tot de handhaving van openbare orde of opsporing van strafbare feiten;
- Verdere noodzakelijk geachte informatie verstrekt in een operationeel overleg, een briefing, mondeling contact of anderszins om de uitvoering van dit convenant mogelijk te maken.

Gegevens die ingevolge dit convenant worden verstrekt, worden niet gebruikt voor het genereren van sturingsinformatie op tactisch en strategisch niveau.

7. Bijzondere verplichtingen

- Politiegegevens hebben een vertrouwelijk karakter. Volgens de Wet politiegegevens draagt ook de ontvanger van politiegegevens een geheimhoudingsplicht; een geheimhoudingsplicht heeft ingevolge de Wet bescherming persoonsgegevens ook elke ontvanger van gegevens van de gemeente Emmen, gemeente Borger-Odoorn en gemeente Coevorden, die eveneens een vertrouwelijk karakter hebben.
- De ontvanger is verplicht om maatregelen te nemen dat verstrekte politiegegevens niet ter kennis komen van onbevoegden;
- De door de politie verstrekte gegevens mogen alleen worden verwerkt ten behoeve van de naleving van regelgeving op het gebied van sociale zekerheidsfraude en terugvordering van ten onrechte verstrekte uitkeringen en bedrijfskredieten;
- Doorverstrekking van politiegegevens aan de specialistisch medewerkers handhaving van de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden vindt alleen plaats voor zover noodzakelijk voor het doel van de samenwerking en als wet- en regelgeving daartoe verplichten;
- Indien na verstrekking blijkt dat de door de verstrekende partij verstrekte gegevens onjuist of onvolledig zijn, draagt deze er zorg voor dat de partijen aan wie gegevens zijn verstrekt op de hoogte worden gebracht van correcties en/of aanvullingen;
- De politie is wettelijk gehouden om onrechtmatige verstrekkingen of onjuist gebruik van politiegegevens te registreren en inzage te geven aan de Autoriteit Persoonsgegevens. De gemeente Emmen, gemeente Borger-Odoorn en gemeente Coevorden zijn eveneens onderworpen aan toezicht door de Autoriteit Persoonsgegevens.
- Zodra een partij een beveiligingsinbreuk of datalek ontdekt, zal hij dit onmiddellijk melden bij de andere partijen en bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

8. Looptijd en evaluatie

- Dit convenant is geldig vanaf de dag van ondertekening tot en met 31 december 2018 en wordt steeds stilzwijgend voor een jaar verlengd, tenzij het doel niet meer van toepassing wordt geacht.

- Partijen zijn bevoegd om dit convenant op te zeggen door schriftelijk bericht aan de andere partijen op ieder moment dat het zwaarwegend algemeen belang niet meer aanwezig wordt geacht.
- Jaarlijks wordt de samenwerking onder regie van de politie door de partijen geëvalueerd.

9. Slotbepaling

- Dit convenant wordt aangehaald als: "Convenant signalering en aanpak sociale zekerheidsfraude in de eenheid Noord-Nederland 2018";
- Bij de afdeling Documentaire Informatievoorziening (DIV) van de politie eenheid Noord-Nederland wordt een getekend exemplaar gearhiveerd;
- Een afschrift wordt gezonden aan elke deelnemende partij en aan de privacyfunctionaris van de politie.

10. Ondertekening:

Overeengestemd en ondertekend in 2018.

<p>De korpschef van politie, namens deze, De politiechef van de eenheid Noord-Nederland, namens deze de Teamchef van het basisteam Zuidoost Drenthe</p> <p>Mevrouw E.W. Bennema</p>	<p>Dag- en handtekening</p>
--	-----------------------------

Gemeente Emmen De burgemeester, De heer drs. H.F. van Oosterhout	Dag- en handtekening
---	----------------------

Gemeente Borger-Odoorn De burgemeester, De heer J. Seton	Dag- en handtekening
---	----------------------

Gemeente Coevorden De burgemeester, De heer B.J. Bouwmeester	Dag- en handtekening
---	----------------------